

Ὁ Στράβωνος, ὁ Θάσιος μάλιστα, ἀναφερόμενος ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, (1) παρεδέχτο διὰ τοὺς Κάβειροι προήρχοντο ἐκ τοῦ ὄρους Κάβειρου τῆς Φρυγίας, διακλαδώσεως τῆς Ἰδης ἐν τῇ Βερικυντία χώρᾳ, ὁπότεν καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν, γινόμενοι ἱεροφάνται τῆς ἐκεῖ λατρευομένης θεᾶς Κυβέλης. Ἐπίσης εὐρίσκομεν καὶ πόλιν Κάβειρίαν ἐν τῇ Φρυγίᾳ καὶ ἄλλην τὰ Κάβειρα ἐν τῷ Πόντῳ, (2) τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα μαρτυροῦσι τὴν ἀρχαιοτάτην λατρείαν τῶν θεοτήτων τούτων. Τέλος εὐρίσκομεν τοὺς Κάβειρους μεμιγμένους ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἑκάτης, καὶ τῆς Περσεφόνης, θεοτήτας τὰ μέγιστα λατρευόμενας μετὰ τῆς Δήμητρος ἐν Σαμοθράκῃ.

ΟΙ ΚΑΒΕΙΡΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΒΟΗΘΟΙ

Ὁ Αἰσχύλος παριστᾷ ἡμῖν τοὺς Κάβειρους ὡς ὑπηρέτας τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ Ἡφαίστου, περιποιηθέντας τοὺς Ἀργοναύτας κατὰ τὴν ἐκ τῆς Νήσου Λήμνου διάβασιν τῶν. Κατὰ τινὰ δὲ ἄλλον μῦθον ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Διοδώρου, προσωμύσθησαν ἀπὸ σκοποῦ εἰς τὴν νῆσον Σαμοθράκην, ἵνα ἐπικαλεσθῶσι τὴν προστασίαν τῶν Κάβειρων καὶ τὴν θέαν αὐτῶν συνδρομὴν κατὰ τὸ μακρυνόν, καὶ ἐπίπονον ταξιδίδιον τῶν. (3)

Προσεπάθησαν τινες νὰ ἀποδείξωσιν διὰ τοὺς Κάβειροι τῆς Λήμνου, ἦσαν διάφοροι τὴν καταγωγὴν τῶν ἐν Σαμοθράκῃ. Ἀλλ' ἡ ἐγγύτης τῶν δύο νήσων ἥκιστα πιθανὴν καθιστᾷ τὴν γνώμην ταύτην.

Οἱ Κάβειροι τῆς Σαμοθράκης ἀπέβησαν προστάται τῶν ναυτιλλομένων, καὶ οἱ κατ' ἐξοχὴν θεοὶ εἰς τοὺς κινδύνους τῆς θαλασσοπορίας. Ἡ ἔξοχος δ' αὕτη τιμὴ κοινὴ οὖσα μετὰ τῶν Διοσκοῦρων, (4) συνετέλεσεν ὥστε ἀποδοθῶσιν οὗτοι πρὸς ἐκείνους. Ὅπως δὲ ἐκείνους ἀποδοθῶσιν οὗτους: Ἀνακτας, Πρίγκηπας, ἥρωας. Ἐπεκαλεσάμεθα δὲ αὐτοὺς εἰς τὰς θυέλλας καὶ ἐπίστευον ὅπως ἀναφέρουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς θύρας, (5) διὰ τοὺς ἐβλεπόν, εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὄρων, προσκολληθέντας τοὺς ναυτιλλομένους. «Διαβεβόταται» μετὰ τῶν τῶν θεῶν ἐπιφάνεια, καὶ παράφορος ἐν τοῖς κινδύνοις ἡμετέροις, οὐκ ἐγκαλούμεναι τὴν μυστήριον.

Τοιαυτοτρόπως ἡ λατρεία τῶν Κάβειρων ἀπεβλήθη, οὐκ εἶπεν, εἰς τὴν φαντασίαν τῶν διασκευτῶν τῶν ἀγρίως ἐκείνας παραλλας, ἀναδείξασα αὐτοὺς κατ' ἐξοχὴν σωτήρας θεοὺς καὶ οὐ μόνον τοὺς Διοσκορούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους θεοὺς, τῶν ὁποίων ἀπὸ τῆς ἐξοχῆς κατ' ἀρχὰς ἐρεωροῦντο.

ΓΕΝΕΟΛΟΓΙΑ Τῶν ΚΑΒΕΙΡΩΝ

Ἐνῷ δὲ Πίνδαρος δὲν γνωρίζει παρὰ ἓνα μόνον Κάβειρον, τὸ ὁποῖον τάσσει εἰς τὰ μυστηριώδη τῆς Λήμνου ὄργια, καὶ τὸν ὁποῖον παραδέχεται ὡς τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, πατέρα πάσης φυλῆς, ὁ Αἰσχύλος ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ἀρκετὰ περίεργον ἀριθμὸν, ἀφοῦ μάλιστα ἀποτελοῦσι καὶ τὸν χορὸν ἀπωλεσθέντος σатиρικοῦ τινος δράματος αὐτοῦ.

Ὁ Ἀκουσίλαος ἀποδίδει εἰς αὐτοὺς ὡς πατέρα τὸν Κάμιλλον μητέρα δὲ τὴν Νύμφην Κάβειρῶ, προσθέτων διὰ ἦσαν τρεῖς ἄρρενες καὶ τρεῖς θῆλεις Κάβειρίδες. (6)

(1) Στράβ. I, 472.

(2) Στράβ. XII, 556 καὶ 557. Παρὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀρμενίας, ὅπου πολλάκις παρέμεινε ὁ Μιθριδάτης, καὶ ὅπου ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου τῷ 71 π. Χ.

(3) Διοδ. Σικελ. V, 49.

(4) Διὰ τοῦ ὀνόματος Διόσκοροι, ὑπεροῦντο οἱ υἱοὶ τοῦ Λιός, Κάτωρ καὶ Πολυδεύκης, καὶ τῆς Λήδας συζύγου τοῦ Τυνδαρεῶ βασιλέως τῆς Σπάρτης, ἐξ οὗ πολλάκις καὶ Τυνδαρίδα ἐπονομάζονται. Θεωροῦνται μετὰ τῶν διασημοτέρων ἡρώων. Καὶ εἰς μὲν τὸν Κάτωρα ἀπέδιδον τὸ ἐπίθετον «Ἐπόδαμος» εἰς δὲ τὸν Πολυδεύκην «ἐπὶ ἀγαθός». Ἐλαβον μέρος εἰς τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν, καὶ ἀπῆλθον θεῶν τιμῶν ἐν Σπάρτῃ, ὁπότεν ἡ λαοκρατία τῶν μετεδόθη καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, τὴν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν. Ἐθεωροῦντο δὲ ὡς πολιούχοι καὶ ξένοι καὶ προστάται τῶν θαλασσοπορούντων. Λαρόντες παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος τὸ χάρισμα νὰ ἐπιβῶνται ἐπὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων. Ὅσας δὲ προσήρχοντο εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνεύοντων θαλασσοπόρων, ἐπίστευον αὐτοὺς ἐποχομένους ἐπὶ λευκῶν ἱππῶν. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπονομάζοντο Ἀνακες (ἦτοι ἀνακτες), καὶ ἐορταί ἐτελοῦντο τρεῖς αὐτῶν καλούμεναι, Διοσκουρία ἢ Ἀνάκεια.

(5) Διοδ. Σικελ. II, 49.

(6) Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γονέων καὶ τῶν ἐξ τέκνων προκύπτει ἡ ἱερὰ ὀγδόη τῶν Αἰγυπτίων. Μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ ὀγδοῦσι, ὁ Φθᾶ-Sibyk καὶ ὁ Ἐσμουῖν (Esmun) γονεῖς τῶν ἐπτὰ Κάβειρων, παριστάνει ἀντὶ συζύγων, ἴσως ὑπὸ τῶν τίτλων τῶν ἀνδρογύνων, οἱ ὁποῖοι γεννῶνται ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν οὐσίας, κατὰ τὴν ἀρχαίαν δοξασίαν τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

